

BRANKA MANDIĆA

K-16/P01-27 81

Priloge: 1. izvješće o događaju
29.03. 2001. god. u 3. prijelazu sa ...
1. ...
Prijem ...
Prijem ...
Prijem ...
Prijem ...
Prijem ...
Prijem ...

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJSKO DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO
U VUKOVARU

Broj: DO-K-12/98.
Vukovar, 19. ožujka 2001.

BP/BD

Podpis odvjetnika

Matorić

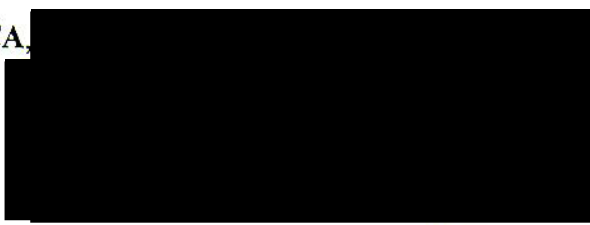
ŽUPANIJSKOM SUDU U

VUKOVARU

Temeljem čl. 41. st. 2. toč. 3. u svezi čl. 165. st. 2. ZKP/93., podižem:

OPTUŽNICU

protiv:
BOGDANA KUZMIĆA,

da je:

noću 18/19. studenoga 1991. godine u Vukovaru, za vrijeme oružane agresije tzv. JNA i pridruženih neprijateljskih postrojbi na Republiku Hrvatsku, kao pripadnik pričuvnog sastava tzv. JNA, nakon okupacije grada Vukovara u Općoj bolnici protivno odredbi čl. 3. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. godine izdvojio među civilnim osobama Martina Došena, Marka Mandića, Branka Lukendu, Stanka Duvnjaka i Tomislava Hegeduša i odveo ih u nepoznatom smjeru, nakon čega su isti na za sada točno netvrđeni način ubijeni,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba ubijao civilno stanovništvo,

pa da bi time počinio krivično djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava - ratni zločin protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo u čl.120. st.1. OKZ RH.

Stoga predlažem:

1. da se pred vijećem toga suda zakaže i održi glavna rasprava,
2. da se na glavnu raspravu pozove okr. Bogdan Kuzmić, Borovo naselje, Trpinjska cesta 62, te svjedoci Berghofer Dragutin (list 35), Emil Čakalić (list 44), Mandić Ljiljana (list 45), Sić Rudika (list 49), Opravić Pavle (list 53), Senka Vuko (list 59), Ivanković Mladen (list 61), Hegeduš Nada, Vinkovci, Zvonarska 50, Matoš Ana, Vukovar, I.L.Ribara 106/42, Gordana Duvnjak, s boravištem u Novoj Gradiški, Urije 26c, Anica Lukenda, Vinkovci, Lapovačka 4/11, Anka Furundžija, Pula, Splitska 6, Vesna Bosanac, Vukovar, Partizanska 10, Žulj Zdenka, Zagreb, Hotel Astorija, Petrinjska 71, Novak Zdenko, Zagreb, N. Hećimovića 5, Josip Lovrinić, Zagreb, Ilica 256a,
3. da se na glavnoj raspravi provedu dokazi čitanjem zahtjeva za raspisivanje tjeralice (list 19-26) (spis Županijskog suda u Osijeku br. Kio-408/97, list 1-62), obavijesti Komisije za zatočene i nestale Vlade Republike Hrvatske Ur. broj 50412-00-4962-01 od 18.02.2000. godine, obavijesti Zavoda za sudsku medicinu i kriminalistiku u Zagrebu od 13.03.2000. godine, nalaza o identifikaciji posmrtnih ostataka Stanka Duvnjaka od 16.10.1998. godine, izvješća o identifikaciji Duvnjak Stanka od 27.10.1998. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Kako je na temelju krivične prijave PU Vukovarsko-srijemske, Odjel krim. policije broj 511-15-04/11-KU-02/97. od 03.03.1997. godine sa službenim zabilješkama povodom obavljenih informativnih razgovora sa Sić Rudikom, Opravić Pavlom, Berghofer Dragutinom, Mandić Ljiljanom, Čakalić Emilom i zahtjeva za raspisivanje tjeralice - objave za Lukenda Branka i Duvnjak Stanka postojala osnovana sumnja da bi Kuzmić Bogdan počinio krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl.120. st.1. OKZ RH na štetu Martina Došena, Marka Mandića, Branka Lukende i Stanka Duvnjaka, protiv istog je zahtijevana i provedena istraga.

Okrivljenik Bogdan Kuzmić nije ispitan jer je nedostupan, nalazi se izvan Republike Hrvatske.

Svjedok Berghofer Dragutin (list 35) je u istrazi naveo da je bio u obrani Vukovara, te kada je slomljena obrana dana 17.11.1991. godine povlačio se prema bolnici gdje je došao oko ponoći. Obilazio je ranjenike koji su mu bili poznati sve do ujutro 19.11.1991. godine, a tada je na poziv dr. Mladena Ivankovića otišao u njegovu radnu prostoriju. Negdje oko 15,30 sati izašavši iz te prostorije vidio je u holi Kuzmić Bogdana koji je bio obučen u vojnu odoru s titovkom na glavi i naoružan

automatskom puškom. Vidio je desno u hodniku da na klupi sjedi policajac Duvnjak Stanko, a navodi da je obojicu dobro poznavao. Vidio je da je okrivljenik došao do Duvnjak Stanka i nešto mu govorio što nije razumio, ali je vidio kako je Duvnjak Stanko raširio ruke i rekao "šta sam ja mogao". Nakon toga ponovno je otišao u sobu dr. Ivankovića iz koje nije izlazio do 20.11.1991. godine prijepodne kada su autobusima odveženi u vojarnu. Vidio je prije nego što su ušli u autobus da vojnici bivše JNA nose na nosilima Martina Došena, a pored njega je bio i okrivljenik kao i Došenov brat. Naveo je da poznaje Marka Mandića kojega je vidio prije nego što su u bolnicu ušli pripadnici JNA, a poznavao je i Branka Lukendu, ali se ne sjeća da li je ovoga vidio zadnjih dana.

Svjedok Emil Čakalić (list 44) je u istrazi iskazao da okrivljenika poznaje iz viđenja i da je radio kao portir u vukovarskoj bolnici, a kako je on radio kao sanitarni inspektor često je navraćao u bolnicu i tako ga upoznao. U bolnicu je došao 17.11.1991. godine, te se ponudio da kao predsjednik Crvenog križa sudjeluje u pregovorima o predaji grada s Marinom Vidićem Bilim, ali je to odbijeno.

Dana 18/19.11.1991. u bolnicu je došao major Šljivančanin, a u njegovoj pratnji je bio okrivljenik obučen u uniformu JNA s činom poručnika i tada je u jutarnjim satima okrivljenik počeo izdvajati djelatnike bolnice od pridošlica. Pitao ga je da li je radio u bolnici, pa kad mu je odgovorio da je, okrivljenik mu je rekao da izađe zajedno s ostalima u dvorište bolnice. Nakon toga su cijelu skupinu potrpali u autobus i odvezli do vojarnu u Vukovaru gdje su ponovno izvršili izdvajanje na one koji su radili kao djelatnici u bolnici i na ostale, pa su skupinu koja je tako izdvojena, a u kojoj se nisu nalazili djelatnici vukovarske bolnice prebacili na Ovčaru, pa je među njima bio i on i nalazio se među još sedmoricom preživjelih na Ovčari i koji je razmijenjen 07.02.1992. godine. Naveo je da poznaje Martina Došena, Marka Mandića i Stanka Duvnjaka, dok Branka Lukendu nije poznavao. Duvnjak Stanko je bio policajac koji je stanovao u istoj zgradi gdje i on, a u bolnicu je primljen kao ranjenik 16.11.1991. godine, a Došen i Mandić su bili djelatnici bolnice, ali nije vidio kada su njih trojica izdvojeni, ali je čuo od ljudi koji su bili u bolnici da ih je izdvojio baš okrivljenik, te kako ih nije vidio na Ovčari pretpostavlja da su ubijeni u bolnici ili negdje kraj bolnice.

Svjedok Ljiljana Mandić (list 45), supruga Marka Mandića, je u istrazi navela da ju je okupacija Vukovara zatekla u vukovarskoj bolnici gdje je bila zaposlena i gdje je do 01.07.1991. godine radila na očnom odjelu, a nakon toga zbog pristizanja sve većeg broja ranjenika premještena je na kirurgiju. Njen suprug Marko Mandić o kojemu do sada nema nikakvih saznanja je odveden 19.11.1991. godine iz bolnice u kojoj je radio kao gipser, a okrivljenik je radio do početka rata kao portir u ovoj bolnici, pa su ga tako ona i njen suprug poznavali. Nakon okupacije Vukovara u bolnici je zapazila okrivljenika u uniformi tzv. JNA i naoružan dugim oružjem. Hodao je po bolnici pri tom vrijeđajući i provocirajući osobe i ranjenike, prijetećim tonom se obratio njoj i njenom suprugu u više navrata, a u jednom trenutku je rekao suprugu da ga vodi na kratak razgovor i od tada ga više nije vidjela. Vidjela je i saznala od drugih ljudi u bolnici da je okrivljenik dana 19.11.1991. godine odveo Branka Lukendu, Tomislava Hegeduša i jednog čovjeka za kojeg se sjeća da se zvao Vlaho i koji je bio vozač u sanitetu. Nakon što je odveo njenog supruga sreća je okrivljenika i kako je od njegovog odvođenja na razgovor proteklo više sati, a on se nije vratio, pitala ga je "gdje mi je suprug i kada će se vratiti" na što je on odgovorio "ja bih volio štošta znati, nećeš ga vidjeti do ujutro, a da li ćeš ga uopće vidjeti ovisi o njemu". Noću

19/20.11.1991. od djelatnika bolnice Davora Gledića saznala je da je njen suprug izveden iz kirurške ambulante, te ga je izveo okrivljenik, a poznato joj je da je nakon izlaženja njenog supruga pozvan i doktor ove bolnice Mladen Ivanković, koji je njenog supruga smatrao ustašom i HDZ-ovcem, te da su prilikom tog izvođenja govorili kako izvode najvećeg ustašu i organizatora ustaške vlasti u bolnici, a o odvođenju njenog supruga iz bolnice govorio je ovaj doktor ističući ulogu njenog supruga u listu "Ilustrovana politika" broj 1729 od 23.12.1991. godine. Nije joj poznato što se dogodilo Martinu Došenu i Duvnjak Stanku.

Svjedok Sić Rudika (list 49) je u istrazi naveo da je bio uključen u obranu Vukovara najprije u civilnoj zaštiti, a od srpnja 1991. godine kao pripadnik ZNG. Nakon ranjavanja 26.10.1991. godine na Sajmištu od eksplozije granate, prebačen je u vukovarsku bolnicu u kojoj je njegova supruga radila kao medicinska sestra. Dana 18.11.1991. godine po okupaciji Vukovara došla su na odjel dva sina doktora Ivankovića u uniformi bivše JNA i pri tom su rekli da nitko ne smije napuštati bolnicu, te da će civili koji su se smjestili u bolnici biti razmijenjeni, a ranjenici ostati u bolnici čija će razmjena uslijediti u Nuštru. Okrivljenika je poznavao jer je radio na glavnoj porti u bolnici. Naveče oko 20,00 sati naređeno im je da siđu u podrumski dio bolnice gdje je bilo sklonište i tu je vidio suprugu i okrivljenika. Okrivljenik je izabirao ljude koji su bili među ranjenicima, odnosno sklonili se u bolnicu, a njega je pitao šta radi tu, a kako mu nije ništa odgovorio okrivljenik je rekao "dobro ništa". Vidio je da je izdvojio iz grupe koji su bili u bolnici Došen Martina i Mandić Marka koje osobno poznaje. Došena je poznavao kao ribara i koji je imao čamac i veoma su se često družili, dok je Mandić Marko radio u bolnici kao gipser, a što se s njima poslije dogodilo, nije mu poznato. Vidio je da je okrivljenik izdvojio prometnog policajca kojem ne zna ime, ali zna da mu je Bogdan Marušić punac. Taj policajac je također nestao, a čuo je da je njegovo tijelo ekshumirano na Ovčari. Okrivljenik je te večeri izdvojio jednog čovjeka kojem ne zna ime i prezime, a radio je u ugostiteljskom objektu "Kapljica" preko puta Dvorca, kao i jednog mladića koji mu je nepoznat. Izdvajao ih je tako što bi upro prstom u svakog od njih i govorio "ti za mnom, ti za mnom" i te ljude odveo iz bolnice. To izdvajanje je trajalo oko 2,5-3 sata, a zatim su dozvolili da se svi vrate iz podruma gore na kat. Dana 19.11.1991. godine naređeno je da ponovno siđu u prizemlje i tamo su ih postrojili i to one koji su mogli hodati da bi tada došao major Šljivančanin govoreći kako se radi o ratu i da će ranjenici biti razmijenjeni u Nuštru. Zatim su provedeni na južni ulaz bolnice, stavljeni u autobuse i odveženi u vojarnu. Policajac Duvnjak Stanko, koji je bio ranjen, sjedio je na prvom prednjem sjedištu s desne strane autobusa i netko je od vukovarskih Srba otvorio vrata na autobusu, te su ga izvukli i počeli tući, a zatim su ga odveli i od tada se za njega ništa ne zna. Potom je čitan popis osoba koje su bile u autobusu, a među njima i njegovo ime i tada su provedeni do drugog autobusa i vraćeni nazad u bolnicu do glavnog ulaza i tu je opet bio major Šljivančanin i još jedan oficir bivše JNA stariji od Šljivančanina, kao i dva vukovarska Srbina u SMB uniformama koje zna iz viđenja. Tada je Šljivančanin išao do svakog od njih i tu dvojicu pitao šta imaju reći za svakoga od tih osoba. Poznato mu je da je tada izdvojen Terek Rudolf iz Vukovara za kojeg se više ništa nije znalo, jedan djelatnik bolnice s prezimenom Šimunović, s nadimkom Šime, koji je živ i nalazi se u Zagrebu.

Svjedok Opravić Pavle (list 53) je naveo da je branitelj Vukovara od 12.06.1991. godine i to na području Olajnice. Dana 18.11.1991. godine presvukao se u

civilno odijelo i otišao u bolnicu. U bolnici je vidio Šalajić Želemira, Srbina iz Vukovara, u vojnoj uniformi s dugim naoružanjem. Vidio je kada su izdvajali pripadnike Zbora narodne garde, MUP-a, Hercegovce i borce s Mitnice na jednu stranu, a civile na drugu stranu. Slijedeće jutro u dvorištu Veleprometa u odorama bivše JNA vidio je naoružane vukovarske Srbe Rokvić Miroslava, Bulić Miloša, Turukalo Milana, Krtinić Peru, Žigić Nenada, Jakovljević Radivoja, zv. "Frižider", Stanković Zorana, zv. "Kesega" i Uglik Ninu. Bio je zatvoren u pogonu stolarije, a pripadnici bivše JNA, mladi vojnici, dolazili su s popisom u taj pogon, prozivali i odvodili ljude, ali se ne može sjetiti koje su ljude odvodili, a zna da se neki od njih nisu više vratili. Te večeri u pogon je došao četnik kojeg su zvali Topola, jer je navodno bio iz Bačke Topole, obučen u staru odoru bivše JNA s dugačkom bradom i kokardom na kapi, te je prisilio oružjem Damira Uhlarika da proguta više streljiva call. 9 mm, a okrivljenog Bogdana Kuzmića ne poznaje i nije vidio noću 18/19.11.1991. godine da je neko od četnika ili pripadnika bivše JNA izdvajao ili odvodio osobe koje su se sklonile u vukovarskoj bolnici.

Svjedok Senka Vuko (list 59) saslušana u istrazi iskazala je da je u Vukovaru rođena i živjela do okupacije Vukovara, a po struci je inženjer medicinske radiologije, pa je u vukovarskoj bolnici radila na radiološkom odjelu. Nakon okupacije Vukovara, okrivljenik je došao odjeven u uniformu JNA, na glavi je imao šljem, a na licu je imao neku brazgotinu za koju joj je rekao da ju je zadobio u ratu. Mandić Marko je u ovoj bolnici radio kao gipser i bio star oko 40 godina. Za njega je čula od ljudi koji su radili u kirurškoj ambulanti da ga je okrivljenik izdvojio i odveo negdje izvan bolnice. Poznaje i Branka Lukendu koji je radio u MUP-u kao inspektor, te je često dolazio u bolnicu gdje su se držali važni dokumenti koje je ovaj donosio i na njima radio. Sjeća se da je dana 19.11.1991. godine oko 17,30 sati okrivljenik došao u bolnicu, odnosno u RTG prostoriju gdje je radila, a bio je odjeven u vojnu uniformu, naoružan, te je sa spiska pročitao ime Branka Lukende, te ga odveo iz bolnice i nakon toga ga više nije vidjela kao niti Marka Mandića. Martina Došena i Stanka Duvnjaka čini se da zna po imenima, ali im se ne može sjetiti lika, a niti je čula i vidjela da bi okrivljenik njih odveo, a čini joj se da su ova dvojica bili ranjenici u bolnici. Po ulasku Srba u bolnicu svi su Hrvati poredani uza zid s rukama na leđima, te im je zabranjeno kretanje, a nakon njihovog ulaska u bolnicu osoblje bolnice hrvatske nacionalnosti bilo je odvedeno u gipsaonu i tu je Šljivčanin održao četnički govor, a nakon toga su ostali u bolnici još dva dana. Za to vrijeme odvođeni su ranjenici i po izlasku zamijetili su da više nema ranjenika i dijela osoblja hrvatske nacionalnosti i tek zbog prisutnosti predstavnika međunarodne zajednice i oni su s konvojem izašli iz Vukovara, a potom su predani hrvatskim vlastima.

Svjedok Ivanković Mladen (list 61) je naveo da je Srbin po nacionalnosti i cijelo vrijeme napada na Vukovar radio je u vukovarskoj bolnici kao šef kirurgije, a nakon okupacije Vukovara odnosno dolaskom JNA i paravojskih formacija osoblje srpske nacionalnosti je smatrano izdajicama. Okrivljenika je poznavao jer je radio u vukovarskoj bolnici, kojeg nije vidio za vrijeme ratnih zbivanja i tek nakon okupacije Vukovara vidio ga je 21. ili 22.11.1991. godine kad je ušao u prostoriju gdje je on boravio, te ga pitao zašto je ostao u vukovarskoj bolnici, te da će zbog toga morati dati izjavu o svemu što se događalo u ovoj bolnici. Tom prilikom okrivljenik je bio u uniformi, te je imao oružje, ali se ne sjeća o kakvom se oružju radi. Poznavao je Marka Mandića i Martina Došena, a ovaj potonji je bio u bolnici radi pružanja

liječničke pomoći, a Marko Mandić je radio u bolnici, te je čuo da je odveden, ali nije mu poznato tko ga je odveo i kada se to dogodilo. Poznao je i njegovu suprugu Mandić Ljiljanu koja je radila u kirurškoj ambulanti kao instrumentarka. Ne zna ništa o tome da je Mandić Marko odveden po okrivljeniku kroz kiruršku ambulantu. Branka Lukendu i Stanka Duvnjaka ne poznaje. Poznato mu je da je u bolnici bio major Šljivančanin koji je rekao da su svi koji se nalaze u bolnici slobodni i da mogu ići kuda žele, odnosno za Zagreb, Novi Sad ili Beograd i na temelju tih želja rađeni su spiskovi evakuacije i kako nije nikuda htio ići ih Vukovara nije bio na tom spisku, a po dolasku predstavnika međunarodne zajednice uslijedila je evakuacija iz bolnice pri čemu su ranjenici prenošeni u kamione, a oni koji su bili pokretni išli su pješice, te je pomogao majci od doktorice Bosanac da uđe u kamion i što se događalo dalje s tim ljudima nije mu poznato. Za Branka Lukendu misli da se radi o osobi koja je radila s novinarima i koja je tijekom rata dolazila u bolnicu, a bila je bliska s novinarom Sinišom Glavaševićem i Branko Lukenda, osoba o kojoj govori, je radila u Vukovarskim novostima i tu osobu je znao i prije rata, a čuo je da se sada vodi kao nestali.

Iz službene zabilješke povodom obavljenog obavijesnog razgovora s Anom Matoš proistječe da je radila u vukovarskoj bolnici kao liječnik, te da je dana 19.11.1991. godine u poslijepodnevnim satima na odjel RTG došao okrivljenik odjeven u uniformu bivše JNA, naoružan s dugim i kratkim oružjem u pratnji njoj nepoznate osobe također u vojnoj uniformi, te joj rekao "doktorica, JNA je zauzela grad Vukovar, pa tako i samu bolnicu, te sada morate biti nama podložni", te kako je nakon tih njegovih riječi bila van sebe nije ništa rekla da bi joj ovaj ponovo rekao "doktorica, da li vi mene ne poznate, ako ne znate, ja sam Bogdan Kuzmić", te je nakon tog razgovora prošetao po odjelu gdje je zagledao ranjenike koji su se tu nalazili, a potom izašao van da bi se nakon 2-3 sata ponovno vratio, te dolaskom do Branka Lukende istom rekao "Branko, ja te lišavam slobode, ti si sada zarobljenik JNA", a po sjećanju Branko Lukenda je bio obučen u trenerku zeleno-plave boje, a kada je ovaj počeo da traži jaknu, okrivljenik mu je rekao "ne moraš tražiti jaknu jer ćeš biti u autu i tamo će ti biti toplo", da bi ga potom izveo van odjela, te o sudbini navedenog nije joj ništa poznato. Nakon toga ponovo je došao okrivljenik u pratnji nepoznate osobe do Tomislava Hegeduša i na isti način je odveo i Tomislava Hegeduša.

Iz sadržaja službene zabilješke povodom obavijesnog razgovora s Vlahom Markom proistječe da je bio djelatnik bolnice i radio je kao majstor na poslovima održavanja, te se nakon okupacije Vukovara sklonio u prostor bolnice očekujući zaštitu, pa ga je dana 19.11.1991. godine iz mase izdvojio okrivljenik, koji je imao uniformu bivše JNA s činom vodnika, a prije rata je radio kao portir u bolnici.

Nada Hegeduš, supruga Tomislava Hegeduša, u svezi nestanka njenog supruga u obavijesnom razgovoru navela je da je o tome saznala nekoliko dana po okupaciji Vukovara od strane policije u Crikvenici, te da je čula da je njen suprug odveden iz vukovarske bolnice dana 19.11.1991. godine od strane okrivljenika i dvije nepoznate osobe, te da njegovo tijelo do sada nije pronađeno budući da prilikom ekshumacije koja je izvršena krajem 1998. godine na Novom groblju u Vukovaru nije prepoznala posmrtni ostatke svoga supruga.

Anica Lukenda, supruga Branka Lukende, je u obavijesnom razgovoru navela da je čula od Anke Furundžija, Zdenke Žulj i Zvonka Radoša da je njen suprug

Branko Lukenda uhićen u vukovarskoj bolnici od strane neprijateljskih formacija nakon okupacije Vukovara, a potom odveden od strane okrivljenika i od tada mu se gubi svaki trag.

Prema navodima Gordane Duvnjak, supruge Stanka Duvnjaka, u obavijesnom razgovoru proistječe da su do rata živjeli u Vukovaru, u ul. B. Kidriča 79/6, zajedno s dvije kćerke i suprugom Stankom, koji je radio kao policijski djelatnik u Policijskoj postaji Vukovar. Poznato joj je da je njen suprug bio ranjen u nogu, te da je po okupaciji zajedno s ostalim ranjenicima i civilima bio u vukovarskoj bolnici, te da je bio zajedno sa šogorom Novak Zdenkom i da su najprije odveženi u skladište Veleprometa na Sajmištu, a potom u vojarnu, a nakon toga autobusom na Ovčaru, da bi tijekom vožnje Novak Zdenko iskočio iz kamiona i pobjegao, a da za sudbinu svoga supruga nije saznala do 26.10.1998. godine kada je vršena identifikacija mrtvih tijela ekshumiranih iz grobnice na Ovčari, kojom prilikom je prepoznala odjeću od njega, a DNA analizom je i zaista utvrđeno da se radi o njemu.

Iz obavijesnog razgovora s Ankom Furundžija proistječe da je u vukovarskoj bolnici radila kao pomoćna medicinska sestra u kojoj se kao policijski inspektor nalazio i Branko Lukenda, a sjeća se da je po okupaciji Vukovara u bolnicu ušao okrivljenik kojeg je prepoznala jer je prije rata u bolnici radio kao portir s još druge dvije osobe koje joj nisu bile poznate. Ušao je u prostoriju gdje se ona nalazila, te izričito tražio Marka Vlaha i Branka Lukendu, te nakon što ih je našao, prišao je Branku Lukendi potapšao ga po obrazu i rekao "sad si moj, mamicu ti tvoju" i nakon toga su ih odveli, te poslije nije vidjela niti okrivljenika niti Branka Lukendu, a Marka Vlaha je vidjela jer je u međuvremenu razmijenjen. Dolaskom u Zagreb potražila ju je supruga Branka Lukende i tada je Brankovoj supruzi ispričala tko ga je odveo, pri čemu je navedena rekla da je okrivljenik bio njihov najbolji i kućni prijatelj.

Iz obavijesnog razgovora s Vesnom Bosanac proistječe da su se Branko Lukenda i Tomislav Hegeduš, kao djelatnici MUP-a nalazili u bolnici, a Branko Lukenda je bio zadužen da od ranjenih hrvatskih branitelja uzima oružje i odnosi u policijsku postaju na pohranjivanje kako oružje ne bi bilo u bolnici, a Tomislav Hegeduš je imao zadatak sačinjavanja spiskova ranjenih i poginulih branitelja i civila. Ona je dana 19.11.1991. godine odvedena u Negoslavce na ispitivanje, a povratkom u bolnicu 20.11.1991. godine saznala je da su Branko Lukenda, Tomislav Hegeduš i Marko Mandić, gipser u bolnici, odvedeni iz bolnice od strane nepoznatih osoba u nepoznatom pravcu, a pretpostavlja u Negoslavce, a Branka Lukendu nije vidjela u Negoslavcima u kući Gruje Amidžića u kojoj se nalazio tzv. štab TO.

Iz obavijesnog razgovora sa Žulj Zdenkom proistječe da je radila u vukovarskoj bolnici sve do 20.11.1991. godine (srijeda) u jutarnjim satima kada su u bolnicu ušli četnici i pripadnici tzv. JNA, te ih isti dan autobusima odvezli iz Vukovara. Branka Lukendu upoznala je tijekom rata, odnosno kod nje na RTG odjelu kao i Tomu Hegeduša, te da su obojica odnosno misli da je Lukenda Branko došao iz policije. U bolnicu su počeli ulaziti dana 19.11.1991. godine četnici i tzv. JNA, te je negdje oko 18,00 sati toga dana na njihov odjel došao okrivljenik, inače bivši portir u ovoj bolnici, koji je do početka ratnih zbivanja radio na tom radnom mjestu, a nakon toga se priključio paravojnim postrojbama. Sjeća se da je došao obučen u uniformu i naoružan. U prostoriji RTG odjela gdje je radila, kada je došao okrivljenik, su se nalazili njen

suprug Žulj Petar, Vuko Senka, Matoš Ana, Andrijević Ludvina, te je Tomi Hegedušu i Branku Lukendi nakon kraćeg razgovora s njom rekao da su uhapšeni, nakon čega su ova dvojica otišli s njim i poslije ih više nitko nije vidio kao niti okrivljenika, ali po pričanju ljudi čula je da je on taj dan odveo i Marka Mandića i Zlatka Jurčevića, koji su radili u gipsaoni, od kojih se Zlatko Jurčević vratio i još je živ, te joj je poznato da je okrivljenik koji je do rata živio u Vukovaru na njoj nepoznatoj adresi, bio kućni prijatelj s Lukenda Brankom.

Novak Zdenko u obavijesnom razgovoru je naveo da je kao pripadnik ZNG ranjen tijekom listopada 1991. godine, te da je zadržan na liječenju u vukovarskoj bolnici gdje je vidio Duvnjak Stanka koji je također bio ranjen i nalazio se na liječenju, a bio je pripadnik MUP-a. Njega je posljednji put vidio 20.11.1991. godine u hangaru nedaleko od Ovčare i on je bio u grupi koja je odvezena radi egzekucije na Ovčaru, ali po njegovim saznanjima misli da je Duvnjak Stanko najvjerojatnije ubijen, a od svih osoba koje su odvezene na Ovčaru samo je njih šest se uspjelo spasiti među kojima su Berghofer Dragutin i Čakalić Emil od onih koje poznaje, a da je on prilikom prevoženja uspio pobjeći, ali je zarobljen negdje u Starim Jankovcima, a potom razmijenjen.

Iz obavijesnog razgovora s Josipom Lovrinićem proistječe da je prije rata živio u Vukovaru, a da je u listopadu 1991. godine došao u bolnicu raditi kao mesar u kuhinji, da bi dana 18.11.1991. godine bio zarobljen u bolnici kada je bio odjeven u bolničkom odijelu. Tada je u dvorištu bolnice vidio okrivljenika obučenog u vojnu uniformu koji je odveo portira iz bolnice, po imenu Ivica, i to do zida, a poslije ga je vidio mrtvoga, a iz kruga bolnice je odveo Martina Došena, Branka Lukendu, Stanka Duvnjaka, Mihajla Zeru, Matu Vlaha, osobu po imenu Ilija, koji je razvezao novine i Marka Mandića.

Iz obavijesti Komisije, sada Ureda, za zatočene i nestale Vlade Republike Hrvatske Ur. broj: 50412-00-4962-01. od 18.02.2000. godine proistječe da su Martin Došen, Marko Mandić i Branko Lukenda zarobljeni, odnosno nestali kao ranjenici odnosno medicinsko osoblje vukovarske bolnice, te da se još uvijek vode kao nestale osobe, a Stanko Duvnjak, sin Vladimira, rođ. 23.05.1959. godine je vođen kao nestala osoba u razdoblju od 18.11.1991. do 26.10.1998. godine, kada su putem DNA analize identificirani njegovi posmrtni ostaci.

U prilog tomu je i izvješće Zavoda za sudsku medicinu i kriminalistiku Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu od 16.10.1998. godine iz kojeg proistječe da su na temelju provedene analize DNA uzorka krvi Ane Duvnjak (R-291) i uzroka zuba pod brojem OVC-084, te biostatistički izračunate vrijednosti koja iznosi $W=99,97\%$ proistječe da posmrtni ostaci OVC-084 pripadaju sinu Ane Duvnjak i da time ekshumirani posmrtni ostaci pripadaju Stanku Duvnjaku, a prema obavijesti istog Zavoda od 27.10.1998. godine u ovom Zavodu dana 26.10.1998. godine izvršena identifikacija Stanka Duvnjaka.

Iz preslike zahtjeva za raspisivanje tjeralice - objave za osobom (list 19-25) proistječe da je stavljen zahtjev za raspisivanje tjeralice - objave povodom nestanka Duvnjak Stanka i Lukenda Branka.

Iz rezultata provedene istrage kao i službenih zabilješki povodom obavljenih obavijesnih razgovora, te obavijesti Komisije, odnosno Ureda, za zatočene i nestale, te obavijesti o identifikaciji proistječe da je utvrđeno da su Martin Došen, Marko Mandić, Branko Lukenda, Stanko Duvnjak i Tomislav Hegeduš po okrivljeniku izdvojeni i odvedeni iz vukovarske bolnice nakon okupacije Vukovara i ulaska u bolnicu bivše JNA i drugih paravojnih postrojbi, te da su ovi ubijeni, osim što za sad za navedene, osim Stanka Duvnjaka, njihova tijela još nisu pronađena, a prema iskazima saslušanih svjedoka u istrazi i svjedoka s kojima je obavljen obavijesni razgovor, proistječe da su ranjenici i ostalo osoblje iz vukovarske bolnice, nakon što su izvedeni iz vukovarske bolnice, najprije odveženi do Veleprometa a zatim do vojarnje (kasarne na Sajmištu), a potom na Ovčaru gdje je izvršena masovna egzekucija tih osoba. Ovakav zaključak proistječe i iz obavijesti navedenog Zavoda od 13.03.2000. godine iz kojeg proistječe da je od strane međunarodnog kaznenog suda u Hagu izvršeno ekshumiranje mrtvih tijela iz grobnice na Ovčari kojom prilikom je ekshumirano oko 200 posmrtnih ostataka, te da su obdukciju provodili međunarodni forenzičari za potrebe ovoga suda.

Navedene i odvedene osobe po okrivljeniku su prema odredbama Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. godine bile zaštićene, pa je ovakvo postupanje okrivljenika suprotno čl.3. navedene Konvencije.

Iako sa sigurnošću nije utvrđeno da je okrivljenik baš ta osoba koja je oštećenike ubila, može se izvesti zaključak da je okrivljenik na način kako je to činjenično i pravno opisano u optužnici, počinio kazneno djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl.120. st.1. OKZ RH jer je svojevrijem ulazio u samu bolnicu, odnosno gdje su se nalazili ranjenici i ostali civili, te ih je izvodio, te se nakon toga ove osobe nisu više vraćale i očito je prema svemu da su iste ubijene, posebno se to odnosi na oštećenika Duvnjak Stanka. Kod toga treba cijeniti iskaz dat u istrazi Ljiljane Mandić iz kojeg proistječe da je okrivljenik dolaskom u bolnicu po kojoj je hodajući, vrijeđao i provocirao ranjenike i osoblje obraćajući se prijetećim tonom njoj i njenom suprugu Marku Mandiću, a da kada ga je odveo i ponovno se vratio do ove svjedokinje, rekao joj je na upit ove gdje joj je suprug i kada će se vratiti, da ga neće vidjeti do ujutru, a da li će ga uopće vidjeti ovisi o njemu. Iz ovog se može izvesti zaključak da je okrivljenik, čiji je identitet neprijeporan budući da su svjedoci iskazali da ga poznaju od ranije kao djelatnika ove bolnice, znao što će se dogoditi s odvedenim osobama, pa je na taj način okrivljenik zadržao vlast nad djelom, te je bio u poziciji samog počinitelja djela.

Iz navedenih razloga ova se optužnica, protiv okrivljenika Bogdana Kuzmića za označeno krivično djelo, temelji na zakonu sukladno čl.165. st.2. ZKP/93.

PRILOG:

ZAMJENIK ŽUPANIJSKOG DRŽAVNOG ODVJETNIKA

- 1) spis Županijskog suda u Osijeku broj Kio-408/97. (list 1-62),
- 2) obavijest Komisije za zatočene i nestale,
- 3) obavijest Zavoda za sudsku medicinu i kriminalistiku (3),
- 4) službene zabilješke (9).

Božidar Piljić

Božidar Piljić

